

PM 2007:132 RVII (Dnr 325-450/2002)

Genomförande av en hemlöshetshearing arrangerad av Stockholms stad

Skrivelse av Leif Rönngren (s)

Borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande
Skrivelsen från Leif Rönngren (s) anses besvarad med vad som anförs i denna promemoria.

Föredragande borgarrådet Ulf KristerSSon anför följande.

Ärendet

Leif Rönngren (s) har i skrivelse den 5 februari 2002 föreslagit att Stockholms stad arrangerar en hemlöshetshearing.

Beredning

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, Situation Stockholm, Frälsningsarmén, Stadsmissionen, socialtjänstnämnden, Skarpnäcks stadsdelsnämnd och Skärholmens stadsdelsnämnd. Stadsmissionen och Situation Stockholm har inte svarat på remissen.

Mina synpunkter

Jag delar Leif Rönngrens (s) åsikt om att hemlöshetsfrågan är ett allvarligt problem som kräver konstruktiva och målmedvetna insatser som får ned antalet hemlösa i Stockholm. Därför är jag glad över att kunna konstatera att det idag finns flera arenor där olika aktörer i form av privata utförare, frivilligsektorn och socialtjänstförvaltningen gemensamt diskuterar, planerar och genomför operativa insatser för att lösa hemlöshetsproblematiken. Med den nya inriktning för arbetet mot hemlöshet som socialtjänstnämnden fattade beslut om tidigare år och de extra pengar som tillsköts i budgeten 2006/2007 kommer hemlöshetsarbetet att fortsätta vara en prioriterad fråga.

Slutligen noterar jag att skrivelsen inkom i februari 2002. Det innebär att den förra mandatperiodens vänsterstyre satt i majoritet under fyra år utan att låta kommunfullmäktige ta ställning i frågan. Trots att frågan väcktes i de egna leden.

Jag föreslår att borgarrådsberedningen föreslår kommunstyrelsen besluta följande

Skrivelsen från Leif Rönngren (s) anses besvarad med vad som anförs i denna promemoria.

Stockholm den 22 augusti 2007

ULF KRISTERSSON

Bilaga

Skrivelse av Leif Rönngren (s) om genomförande av en hemlöshetshearing arrangerad av Stockholms stad

Borgarrådsberedningen tillstyrker föredragande borgarrådets förslag.

Reservation anfördes av borgarråden *Carin Jämtin* (s), *Yvonne Ruwaida* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) enligt följande.

Vi föreslår borgarrådsberedningen föreslå kommunstyrelsen besluta att

1. Bifalla skrivelsen
2. Därutöver anför följande

Hemlöshetsfrågan är ett allvarligt problem och vi är övertygade om att det skulle fylla en viktig funktion att återkommande samla exempelvis hemlösa, anhöriga, socialsekreterare och frivilligorganisationer och politiker för att diskutera hemlöshetsproblematiken. Att öppna upp till dialog med berörda människor är en förutsättning för att komma vidare i arbetet. Stockholms stad behöver därför ta ett samlat grepp och samla alla goda krafter för att bekämpa hemlösheten.

Kommunstyrelsen

Reservation anfördes av *Carin Jämtin*, *Tomas Rudin*, *Teres Lindberg* och *Mirja Räihä Järvinen* (alla s), *Stefan Nilsson* (mp) och *Ann-Margarethe Livh* (v) med hänvisning till reservationen av (s), (mp) och (v) i borgarrådsberedningen.

ÄRENDET

Leif Rönngren (s) har i skrivelse den 5 februari 2002 föreslagit att Stockholms stad arrangerar en hemlöshetshearing.

BEREDNING

Ärendet har remitterats till stadsledningskontoret, Situation Stockholm, Frälsningsarmén, Stadsmissionen, socialtjänstnämnden, Skarpnäcks stadsdelsnämnd och Skärholmens stadsdelsnämnd. Stadsmissionen och Situation Stockholm har inte svarat på remissen.

Stadsledningskontoret

Stadsledningskontorets tjänsteutlåtande daterat den 23 april 2002 har i huvudsak följande lydelse.

Staden gör numera aktiva insatser för de hemlösa. Under åren 1999-2002 tillkommer c:a 250 platser netto för bostadslösa. Detta innebär en kraftig forcering av tidigare utbyggnadstakt. I budgetarna för dessa år har avsatts 200 mnkr. För utbyggnad för att förverkliga taköverhuvudet-garantin.

Under senare tid har olika metoder praktiserats för att få del av hjälpsökandets synpunkter och åsikter på verksamheten. Stadsledningskontoret har tidigare konstaterat att gruppen hemlösa inslag, som förstärker och accentuerar andra sociala problem. Symposier och seminarier kring hemlöshetsproblematiken kan vara en lämplig form för samarbete och synpunktsutbyte. En hearing enligt föreslagsställaren ligger i linje med redan framföra tankegångar om en öppen dialog. I socialtjänstnämndens verksamhetsplan har upptagits en serie aktiviteter i hemlöshetsarbetet. Utbyggnaden av boenden för hemlösa fortsätter. Samordningen mellan staden, landstinget och frivilligorganisationerna utvecklas. Ett internat i form av en framtidsverkstad anordnades i slutet av förra året. Under innevarande år utvecklas en stockholmsmodell för samverkan mellan olika aktörer. Som grund för denna ordnas en konferens med uppgift att ta fram ett policydokument för metodutveckling. Den parlamentariska kommittén med kommun- och landstingspolitiker anordnas en konferens i augusti för diskussion om arbetet med att förbättra villkoren för de hemlösa. Målsättningen är att representeranter för de hemlösa skall medverka. Vidare har planerats ett sammanträffande med socialtjänstnämnden och kommunfullmäktige till den 29 april på inbjudan av socialborgarrådet. Även här ges ett värdefullt tillfälle till dialog och information om hemlöshetsfrågorna. Stadsledningskontoret kan således konstatera att olika aktiviteter redan genomförs och planeras med den inriktningen, som föreslagits i skrivelsen. Erfarenheterna av dessa bör avvaktas innan ytterligare arrangemang initieras. Skrivelsen torde kunna anses besvarad med hänvisning härtill.

Skärholmens stadsdelsnämnd

Skärholmens stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 30 maj 2002 att överlämna förvaltningens förslag som svar på skrivelsen.

Skärholmens stadsdelsförvaltnings tjänsteutlåtande daterat den 13 maj 2002 har i huvudsak följande lydelse.

Som hemlösa räknas enligt stadens definition personer som saknar egen eller förhyrd bostad och som inte bor i något stadigvarande inneboendeförhållande och därför är hänvisade till tillfälliga boendalternativ eller är uteliggare. Till hemlösa personer räknas också de som bor på institution eller härbärge och som inte har någon ordnad bostad vid utskrivningen. Förvaltningen delar Leif Rönngrens (s) uppfattning att hemlöshet är ett allvarligt problem

där vi i kampen mot hemlösheten måste våga ta i roten till problemen, inte enbart tala om symptomen. Förvaltningen delar även uppfattningen att det krävs en öppen dialog mellan hemlösa, anhöriga, socialtjänsten, frivilligorganisationer och andra som på olika sätt berörs av hemlöshet.

Leif Rönngren (s) berör i sin skrivelse även behovet av att åstadkomma samsyn bland dem som berörs av frågan och han anser det därför viktigt att berörda parter träffas. Förvaltningen delar uppfattningen att samsyn vad gäller hemlöshetsproblematiken bör eftersträvas, men vill samtidigt peka på att hemlöshetens orsaker och dynamik är komplexa frågeställningar som kräver olika lösningar. Hemlöshet är svårfångat begrepp där bilden av den hemlöse som uteliggare eller hårbärgesgäst inte är representativ för den stora gruppen av människor som saknar bostad. Inom verksamheten i Bistånd och Arbete möter vi exempelvis hemlöshet orsakad av kvinnoemisshandel, separation eller människors allmänt svaga positioner i en överhettad bostadsmarknad där det inte är ovanligt med tillfälliga boendelösningar hos släkt eller vänner.

En definitionsmissig hemlös kan vara en person som bor på ett inackorderingshem samt arbetar heltid i sitt nystartade företag och ännu inte hittat ett mer självständigtboende pga bostadsbristen, en ung kvinna akut placerad i ett kvinnojourboende då hon förföljs av anhöriga därför att hon vill leva ett självständigt liv, eller en person med dubbeldiagnos som tillbringat en stor del av sitt liv på olika institutioner och där ett eget självständigt boende är orealistiskt att förvänta sig.

Samtidigt finns människor med tung missbruksproblematik och kriminell livsstil som är i besittning av egen lägenhet/”kvar” och därför ej är att betrakta som hemlösa, och där själva boendet dels har funktion att hålla personen kvar i missbruk, dels fungerar som samlingspunkt för bostadslösa missbrukare och därför förvärrar den allmänna missbrukssituationen.

Efter denna problematisering av hemlöshetsbegreppet vill förvaltningen välkomna den konferens som Parlamentariska kommittén för uppföljning av missbrukarvården i länet, samt frivilligorganisationer planerar att genomföra den 30 augusti i år. I Socialtjänstnämndens svar på Leif Rönngrens (s) skrivelse framgår de tankar som ligger till grund för hans förslag ligger i linje med planeringen av denna konferens som syftar till att hitta samverkansformer som förbättrar livsvillkoren för hemlösa missbrukare med psykiska sjukdomar och behov av vård och boende. Utsatta människor som ofta faller mellan stolarna eller där många aktörer är inblandade och drar åt olika håll och där samordnade individuella lösningar är nödvändiga.

Socialtjänstnämnden

Socialtjänstnämnden beslutade vid sitt sammanträde den 23 april 2002 att överlämna förvaltningens förslag som svar på skrivelsen.

Socialtjänstförvaltningens tjänsteutlåtande daterat den 28 mars 2002 har i huvudsak följande lydelse.

Förvaltningen delar Leif Rönngrens (s) uppfattning om att hemlösheten är en fråga alldeles för allvarlig att tvista om. Debatten och samtalet måste föras med respekt för de människor som är hemlösa. Eftersom hemlösheten är ett komplext problem där orsakerna eller roten till problemet går att finna på flera olika nivåer behövs det som Leif Rönngren (s) skriver en öppen dialog om frågan.

I förvaltningens verksamhetsplan för 2002 finns beskrivet de åtgärder som förvaltningen planerar när det gäller hemlöshetsarbetet. Förutom utbyggnad av lågtröskel, motivation- och planeringsboenden så prioriteras också utvecklandet av samordningen mellan landstinget, staden och frivilligorganisationer. Flera olika aktiviteter pågår för att utveckla samverkan och samordning i hemlöshetsarbetet. I slutet av 2001 anordnades ett internat i form av en framtidsverkstad med temat ”Hur ska vi tillsammans, på bästa sätt, arbeta med hemlöshetsfrågan i Stockholms stad?”. deltagare från frivilligorganisationer och förvaltningen kom gemensamt fram till ett antal handlingsplaner för det fortsatta arbetet för år 2002.

En av de idéer och handlingsplaner som skapades på framtidsverkstaden ligger väl i linje med Leif Rönngrens (s) förslag. Förvaltningens verksamheter och de frivilligorganisationer

som samarbetar med staden vill under 2002 utveckla en Stockholmsmodell i arbetet med hemlösa. Stockholmsmodellen skulle baseras på samverkanstanken mellan olika aktörer. Ett första steg skulle vara att ha en konferens för samverkanstanken mellan olika aktörer. Ett första steg skulle vara att ha en konferens för att skapa en plattform för "Stockholmsmodellen". Konferensen skulle behandla frågor som "det goda mötet", respekt, nollvision, brukarinflytande, forskning och uppföljning. På konferensen skulle det ges möjlighet att inventera vad vi gör nu och hur vi kan få det bättre och i samverkan med andra aktörer (landsting, länskommuner, polis, hemlösa själva). Målgruppen för konferensen skulle vara personal som arbetar inom verksamheter för hemlösa på olika nivåer, politiker, tjänstemän, människor som arbetar i verksamheterna, och de hemlösa själva. Konferensen skulle skapa ett policydokument eller början på metodbeskrivning som ska leda till metodutveckling och brukarvärdering av de olika verksamheterna för hemlösa.

Ungefär samtidigt började den parlamentariska kommitté sammansatt av landstingspolitiker och kommunpolitiker för att följa upp policydokumentet "samverkan i missbrukar och beroendevård" planera en inventering av insatser och resurser för hemlösa. Kommittén planerar även ha en konferens om hemlöshet med fokus på psykiskt sjuka hemlösa som ofta "faller mellan stolarna", och där individuella lösningar kan vara nödvändiga. Kontakt togs med Stockholms stads socialtjänstförvaltning och de gemensamma diskussioner som sedan fördes resulterade i ett gemensamt idé- och planeringsinternat för konferensen. Där medverkade representanter från förvaltningen, frivilligorganisationer, landstingets psykiatri och beroendevård samt några gäster från Stadsmissionen.

Ett datum för denna konferens är satt till 30 augusti 2002. Konferensen ska tillhandahålla en arena för att diskutera frågor om bemötande, värdegrunder och framtidssyn i arbetet med att förbättra livsvillkoren för de hemlösa. Konferensen ska också ses som ett avstamp för ett mer konkret samarbete mellan de olika aktörerna som arbetar med hemlöshetsfrågan.

Arbetet fram till konferensen kommer att innebära att representanter för de olika aktörerna fortsätter att arbeta fram diskussionsfrågor, och konkreta förslag på framkomliga vägar för en väl förankrad samverkansmodell. Förhoppningen är att själva konferensen genom detta förarbete ska kunna ge konkreta resultat.

Eftersom samverkan måste ske på både den politiska och den organisatoriska nivån samt i det direkta arbetet med hemlösa personer är det viktigt att modeller och metoder utvecklas parallellt på alla olika nivåer. Ambitionen är också att få med de hemlösa själva både på konferensen och i utvecklandet av metoder för samverkan. På idé- och planeringsinternatet deltog två gäster från Stadsmissionen och genom dem bör det vara möjligt att inkludera de hemlösas förening, som så sakteligen håller på att bildas på Bostället i arbetet.

Utöver konferensen den 30 augusti bjuder Socialborgarrådet och förvaltningen in kommunfullmäktige och socialtjänstnämnden till en eftermiddag om arbetet med hemlösheten i Stockholms stad den 29 april 2002. Där kommer att ges tillfälle till information, diskussion och dialog om denna för staden mycket angelägna fråga.

Sammanfattningsvis är det förvaltningens uppfattning att de tankar som ligger till grund för förslaget är positiva och angelägna och väl i linje med planeringen av den konferens som förvaltningen redan har påbörjat.

Skarpnäcks stadsdelsnämnd

Skarpnäcks stadsdelsnämnd beslutade vid sitt sammanträde den 11 mars 2002 att avstå från att svara på remissen från kommunstyrelsen.

Frälsningsarmén

Frälsningsarméns remissvar daterat den 20 mars 2002 har i huvudsak följande lydelse.

Frälsningsarméns Socialtjänst har tagit del av skrivelsen från oppositionsrådet Leif Rönnegren gällande genomförande av en hearing i hemlöshetsfrågor.

Vi ställer oss positiva till detta och tycker det är bra om Stockholms stad kan ta ett samlat

grepp i dessa frågor. Vi upplever att det finns ett effektivt med splittrat utbud av verksamheter runt de hemlösa. Skall vi kunna nå en större framgång i dessa efterlyser vi en sammanhållande person/nämnd som samordnar alla goda krafter i Stockholm i hemlöshetsfrågor.